

Zborový list

POPRADSKÝCH EVANJELIKOV

číslo V / 2009

SEPTEMBER - OKTÓBER

DAR NOVÉHO ZAČIATKU

Vstúpili sme do nového školského roka. Pokojný a pohodový čas prázdnin sa pomaly zrýchľuje, až nás nakoniec stiahne do svojho neúprosného tempa. Naše deti a vnúčatá majú opäť možnosť získavať nové vedomosti. Je to čas ich prípravy na svoju budúcnosť. Želáme si, aby nové učivo čo najlepšie zvládli. Veď dobré študijné výsledky sú predpokladom pre ich úspešnú budúcnosť. A všetci túžime po tom, aby sa naše deti mali lepšie, ako sa máme my.

Ale získať iba vedomosti to by bolo málo. K vedomostiam patrí i múdrosť. Múdrosť dáva vedomostiam rozmer hĺbky, vie ich správne používať a dobre sa rozhodovať na zložitých križovatkách života. Múdrosť je Boží dar, ktorý Boh dáva tým, ktorí po nej túžia a o ňu prosia.

A preto nezabúdajme popri všetkom našom snažení a námahe prosieť Pána Boha o múdrosť. Otvárajme si denne Božie slovo a získavajme z jeho pokladov múdrosť. A najmä poznávajme Toho, v ktorom sú ukryté všetky poklady múdrosti a známosti – Pána Ježiša Krista. Od Neho sa môžeme naučiť múdro žiť, prinášať svojim životom ovocie viery, lásky a nádeje. Nedopustíme, aby sme s plynúcim časom iba zostarli, aby naše vlasy zosiveli a telo sa zhrbilo, ale predovšetkým, aby sme v nám darovanom čase duchovne vyrástli a dozreli pre večnosť.

Zborový list popradských evanjelikov. Pre vnútornú potrebu Evanjelického augsburského vyznania cirkevného zboru v Poprade, Námestie sv. Egídia 8/17, tel. farský úrad: 789 587 2. Zodpovedný redaktor: Dr. Libor Bednár - zborový farár, e-mail: ecavpp@stonline.sk, jazyková úprava: Zuzana Valeková, spolupráca: Ing. Zuzana Hybenová a Stanislav Račko. Grafická úprava: Samuel Bednár. Vydávanie zborového listu môžete podporiť milodarom. Ďakujeme.

Vedieť odpočívať, premýšľať, nájsť si čas na štúdium Božieho slova, uvedomovať si to množstvo darov a možností, ktorými nás zahŕňa náš nebeský Otec, to všetko nás vedie ku vďačnému a radostnému životu. Vtedy naša povrchnosť a plytkosť naberá hĺbku, zmysel života i darovaný čas milosti, ktorý sa nám zjaví v inej, hlbšej, Božej perspektíve.

Dr. Libor Bednár, zborový farár

GRÓF A EVANJELICKÝ KŇAZ

MoSt 1/2009 časopis MOS ECAV

Ježiši, Ty sám, kliesni cestu nám – a my váhať nebudeme, v šlapajach Ti kráčať chceme, za ruku nás veď, k Otcovi prived' (ES 456).

Túto pieseň z nášho Evanjelického spevníka veľmi radi spievame. Napísal ju Nicolaus Ludvig von Zinzendorf, evanjelický kňaz.

Cesta von Zinzendorfa k ordinácii však bola ťažká, hoci sa Božie povolanie prejavovalo v jeho živote od detstva. Otec mu zomrel veľmi skoro a jeho poručník mal iné plány ako Pán stvorenia. Mladého von Zinzendorfa poslal na svetskú školu a ešte mu dal za spoločníka muža, ktorý ho mal úplne odvieť od duchovných myšlienok. Lenže úprimná viera prekonala aj ťažkosti a zvody. Popri štúdiu práva si von Zinzendorf našiel čas aj na teológiu, ale spoločenský status mu nedovoľoval stať sa farárom. Napriek nepriazni vyvstala potreba, aby sa stal ordinovaným služobníkom a mohol vysluhovať sviatosti. Prihlásil sa

na skúšky pod iným zo svojich mien (ako bohatý šľachtic mal viac panstiev a tak aj viac „von“). Jeho skúšajúci bol po pár dňoch nadmieru spokojný. Vo voľnom čase mu počas rozhovoru ukázal svoj nový spis, namierený proti .von Zinzendorfovi. Vtedy náš gróf povedal: „Ale to je ďalšie z mojich mien.“ Vtedy skúšajúci zbadal, že sa stal obeťou ohováračskej kampane a spis zničil.

Na grófovom živote bolo zaujímavé, že nemal problémy byť šľachticom, obliekať sa skvostne a rozprávať sa s kráľmi, ale nemal problém ani pešo prechádzať po drsnom Baltickom pobreží a zachraňovať ľuďom večný život. Dokonca ho na niekoľko dní zavreli v Rusku, ale nič ho nemohlo oddialiť od Krista. Najdôležitejšou vecou bola pre neho vždy vykupiteľská smrť Pána Ježiša Krista. Tým sa vôbec nelíšil od Luthera. Baránkovu krv a rany pripomínal veľmi často sebe aj iným. Aj my nezabúdajme na to, čo pre nás znamená krv preliata na kríži. Boli sme ňou draho kúpení. ■

(Neh 2,17b)

Autor: Zuzana Hybenová

Vo Východnom dištrikte ECAV sú nám mnohým známe dištriktuálne dni, ktoré bývali jednodňové a konali sa v júli vždy v inom meste jednotlivých seniorátov VD. Uskutočnilo sa ich spolu jedenásť.

V tomto roku na prelome júla a augusta sa konali trojdňové Dištriktuálne dni v Liptovskom Mikuláši. Hlavnou témou bol text z Nehemiáša: „Nože, postavme hradby Jeruzalema...“ a mnohé nadväzujúce texty z tejto historickej knihy Starej zmluvy. Tohtoročné Dištriktuálne dni sa líšili od predchádzajúcich nielen dĺžkou trvania, ale predovšetkým programom pre rôzne vekové skupiny účastníkov. Bol tam organizovaný program pre deti, program pre dorast a mládež a program pre dospelých, a to prednášky a semináre. Okrem toho boli organizované aj športové turnaje: futbalový, volejbalový a stolnotenisový. Bolo pripravené filmové predstavenie Skúška ohňom, vystupovali kresťanské hudobné skupiny, uskutočnili

sa aj diskusné fóra „Pod lampou“ s vedúcimi predstaviteľmi našej cirkvi, dištriktu a seniorátov. Vyvrcholením boli nedelňé služby Božie v Liptov aréne s účasťou viac ako dvetisíc účastníkov.

Jednotlivé programy počas všetkých troch dní sa usilovali dať odpoveď na to, prečo potrebujeme hradby. Jeruzalemské hradby, ktoré opravoval Nehemiáš s obyvateľmi Jeruzalema, mali chrániť obyvateľov pred nepriateľom. Aj naše duchovné hradby majú chrániť všetko sväté pred nepriateľom, ktorým je diabol a všetko to zlé čo je svetské. Hradby musíme budovať aj my, tak ako ich budovali Izraelci, všetci jeden vedľa druhého. Nevšimli si výsmech, ktorý utížili, tešili sa zo spoločných úspechov. Keď boli unavení, čítali Božie slovo a to ich povzbudilo. Ich konanie je aj pre nás povzbudením k duchovnému budovaniu, a to v rodinách, v cirkevných zboroch i v celej cirkvi. Denne berme do ruky Božie slovo, čítajme, nechajme sa aj my ním povzbudiť a v modlitbách za všetko ďakujeme a prosíme o pomoc a požehnanie. ■

SME SOĽOU ZEME?

*Zuzana Valeková,
koordinátorka MoS ECAV Poprad*

V dňoch 22. až 23. augusta v Liptovskom Hrádku sa účastníci tohtoročnej konferencie Modlitebného spoločenstva (MoS) ECAV – na základe slov Pána Ježiša: „Vy ste soľ zeme!“ (Mt 5:13) – zamýšľali, do akej miery „sú slani“ vo svojej rodine, vo svojom cirkevnom zbore i pre blížnych vo svojom bezprostrednom okolí. Požehnané chvíle na tejto konferencii prežívali aj šesť sestier z nášho popradského MoS. Program konferencie bol bohatý. Katarína Hudáková, seniorka Liptovsko-oravského seniorátu úvodnou pobožnosťou otvorila konferenciu a veľmi srdečne privítala všetkých jej účastníkov. Potom prvý deň pokračoval rokovaním, na ktorom boli schválené: správa o činnosti a správa o hospodárení za rok 2008, ktoré predložil vedúci MoS ECAV Ľuboslav Beňo i návrh rozpočtu na rok 2009. Po úvodnej pobožnosti seniorátneho kaplá-

na Mihala Belanjeho pokračoval druhý deň dvomi hodnotnými prednáškami a diskusiou k nim: prvú mal žilinský zborový farár Marián Kaňuch na tému „Kresťan soľou zeme“ a druhú bývalý vedúci MoS ECAV Michal Hreško na tému „Slanosť modlitebníka v rodine a cirkevnom zbore“. Odpoľudnia sa účastníci rozdelili do troch seminárov (modlitebné skupinky, posvätenie rodiny a kroky k misii v ECAV) s pokračovaním v modlitebných skupinkách. Program dňa ukončil večerný spoločenský program s predstavením cirkevno-zborových MoS a osobnými svedectvami sestier a bratov.

Záver a vyvrcholenie konferencie vždy býva – tak ako i teraz – v nedeľu, a to Večerou Pánovou a službami Božími v miestnom chráme. Na záver sa ešte žiada uviesť, že táto konferencia MoS ECAV bola jubilejná dvadsiata, a tiež i to, že budúca dvadsiata prvá, by sa mala konať v našom cirkevnom zbore v Poprade, a to už v marci 2010. ■

VODA SO SOĽOU

Zdroj: internet

Mat 5:13 Vy ste soľ zeme. Ak však soľ stratí chuť, čím bude osolená? Na nič nie je už súca, len ju vyhodíť, aby ju ľudia pošliapali.

Kedysi som trochu hrával basketbal. Nepatril som k najrýchlejším - skôr naopak - ale aj tak ma každý tré-

ning stál asi dva litre potu. A bolo ich treba nahradiť. Jedného dňa mi odporučili „iónový nápoj“. Nebojte sa, nešlo o doping, či steroidy. Len minerálne prvky, ktoré organizmus stráca v pote. Na vrecku som zbadal zaujímavú informáciu, že telo zle prijíma samotnú vodu, preto v nej musí byť čosi rozpustené.

Ako Písmo hovorí: J 7:38n: Rieky živej vody potečú z vnútra toho, kto verí vo mňa. A to povedal o Duchu, ktorého mali prijať tí, čo uverili v Neho. Keď ľudia veria v Krista a prijímajú Ducha Svätého, tento z nich prúdi. Kedy? Vždy. Netreba robiť žiadne zvláštne úkony, aby sa „otvoril kohútik“. Večne aktívny, večne panujúci, ale aj večne slúžiaci Duch Svätý sa nedá spútať našimi predstavami a príkazmi. Ak si nezatvrdíme srdce, bude v nás a cez nás pôsobiť.

Ale ľudia, ktorým chceme priniesť spásu, Ho len tak ľahko neprijmú. Treba pridať trochu soli. A tou sme my! Musíme sa v evanjelizácii po kúskoch rozpúšťať a dávať, aby sa otvorili brány srdca pre spasenie. Nestačí sedieť so slovami: „Veď zachrániť doká-

že aj tak len Boh!“ Áno, dokáže; a zachráni aj bez nás, ale možno ťažšie a neskôr. A my sa pripravíme o veľa radosť a lásky. Stratíme zmysel a hĺbku života. Stratíme veľa požehnaní. Na druhej strane nie je dobré spoliehať sa iba na svoju svätosť. Kto dokáže zjesť čo i len lyžičku soli bez vody? Aj polovička je odporná a 140 gramov dokáže človeka zabiť! Spomeňme si na mnohé náboženské vojny, keď sa ľudia spoliehali na svoju svätosť či náboženské vedomosti. Koľko mŕtvych zostalo na bojiskách?

Odovzdávajme sa radšej Duchu Svätému, nech nás mení na soľ a rozpúšťa vo svojich „vodách“ – oživujúcich vodách. Nech koná svoje dielo aj prostredníctvom našich rúk, či úst. ■

MNOHO ĽUDÍ, JEDEN CIEĽ

Kurz pre pracovníkov s deťmi a mládežou, Holandsko 2009

Autor: Lucia Rusnačková

Keď som od svojej priateľky Christiny dostala pozvánku zúčastniť sa tréningového kurzu pre vedúcich pracovníkov s mládežou a deťmi, bola som veľmi rada, lebo kurz sa mal konať v Holandsku, kde som ešte nikdy predtým nebola, takže som zacítila dobrodružstvo a túžbu po nových dojmoch a nových ľudských tvárach, ktorú mám odjakživa v krvi, a ktorá sa v určitých mojich životných obdobiach prihlási k slovu. Som človek, ktorý nemá rád stereotyp a zaužívané

vzorce, skôr dobrodruh, aj keď často spiaci, takže ma myšlienka na tento desaťdňový pobyt stále viac a viac priťahovala.

Okrem tejto subjektívnej túžby som veľmi chcela spoznať prácu s mládežou a deťmi v iných kresťanských spoločenstvách, porovnávať, naučiť sa niečo nové, teda najmä tvorivé, inovačné techniky práce s deťmi, ktoré by sa dali použiť konkrétne v našom zbere. Úžasné taktiež bolo, že som tento pobyt prežila spolu s mojou dobrou priateľkou Veronikou, ktorá podobne ešte potrebuje na svojom živote a vo svojom srdci hlbšie pochopiť Pánovu lásku, zmysluplnosť Jeho skutkov

a dopad toho všetkého na dnešný môj či jej život.

Bola som teda veľmi rada, pripravená na nové zážitky a podporovaná našim cirkevným zborom a mnohými ľuďmi v ňom. Toto všetko si možno blízki ľudia v mojom okolí mohli na mne všimnúť, ale o jednej veci v mojom srdci vedel len Pán. On vedel o mojej túžbe po Ňom samom, po Jeho dotyku. Viete, ja som bola, a vždy som, obklopená ľuďmi, ktorým na mne záleží, ktorí ma ľúbia, lebo žijem v spoločenstve. Ale v poslednej dobe mi to akosi nestačilo. Chýbal mi Pán, Jeho silný dotyk, Jeho priznanie sa ku mne. Chýbal mi, lebo moje osobné spoločenstvo s Ním bolo v poslednom čase viac o práci a službe ako o samotnom vzťahu s Ním. Cítila som to vo svojom srdci a Pán to cítil tiež. Preto ma poslal ďalej od ľudí, ktorých ľúbim, a s ktorými slúžim, aby sa ma mohol dotknúť – pri chválach; keď som nedokázala zaspáť a premýšľala o sebe a o Ňom; pri nespočetných aktivitách s ľuďmi, ktorých možno dobre nepoznám (svoje zohrala aj jazyková bariéra), ale spája nás rovnaká túžba; či pri modlitbách a niekoľkých rozhovoroch. Niekoľkokrát som si v slzách uvedomila, že všetko v mojom živote závisí od môjho kontaktu s Pánom, že nie len slovami ale skutkami chcem všetko podrobovať Jeho zmysľaniu – svoju prítomnosť, budúcnosť, riešiť s Ním svoju minulosť. Znova som si uvedomila, že všetka láska, ktorú do-

stávam od ľudí, je vždy On sám, vždy nanovo v mnohých obmenách. Prosi-la som Ho o odpustenie za činy a slová, ktorými som ubližovala, aby mi dal silu riešiť to s Ním v pravý čas.

Pán sa ma teda dotkol vo svojej Láске a skrze niekoľko seminárov som si uvedomila, že to, čo potrebujú naše deti, dorast, mládež, nie sú bezchybné programy či najlepšie pomôcky, ale Láska – a to v tej najčistejšej forme, akú si dokážeme predstaviť. Tam je začiatok úprimnej služby. Dať deťom a priateľom konkrétne najavo, že majú vo vašich očiach cenu, že nie sú len súčasťou spoločenstva, zapísané v knihe cirkevného zboru, ale že ich máme radi aj keď možno nespĺňajú naše očakávania, nie sú vždy poslušné, že sa o ne s radosťou zaujíma-me. A verte mi, neznelo mi to v srdci ako utópia, ale ako nasledovanie vzoru obetavej lásky Pána Ježiša.

Dnes, pár týždňov po kurze, mám vo svojej mysli niekoľko inovačných myšlienok, ktoré som rozhodnutá použiť v rámci detskej besiedky, dokonca by som sa rada otvorila aj deťom vonku, to ešte zvažujem spolu so svojimi skvelými spolupracovníčkami na našej detskej besiedke. Pánovi veľká vďaka za tieto dievčatá! Ale viem, že na začiatku musí, nielen že môže či by mala byť, ale musí byť láska, inak ani jedna hodina detskej besiedky, žiadna akcia či výlet v Pánových ani v detských očiach nemajú zmysel. ■

*Letný mládežnícky tábor Červenica
– Pane, prekvap ma!*

Autor: Rastislav Dindoš

Z tohtoročného mládežníckeho tábora som na začiatku nemal dobrý pocit. Všetka naša snaha pozvať čo najviac konfirmandov z nášho zboru dopadla katastrofálne. Aj z mládeže sa mnohí nenahlásili, jednému do toho vošla dovolenka s rodičmi, iný zas z pracovných dôvodov nemohol. Bolo to zvláštne, akoby Pán nechcel požehnať našu túžbu slúžiť mladým. Niekoľko krát sme sa stretli na prípravnej skupinke, rozmyšľali sme a modlili sa, nech sa stane Jeho vôľa. Nakoniec sa nás spolu s mládežníkmi zo Štrby (ktorých bola väčšina) nahlásilo okolo 20 ľudí. A tak sme si zbalili ruksaky a vyrazili za dobrodružstvom. Môžem povedať, že naše očakávania, akokoľvek negatívne vyzneli, Pán premenil a zažili sme veľmi dobrý čas, aj keď v užšom kruhu, ale aj to malo svoj osobitný význam.

Mňa osobne sa dotklo hlavne slovo jednej mládežníčky zo Štrby, ktorá hovorila o vzťahu s Pánom a použila zaujímavé slovné spojenie – Pane, prekvap ma! Dá sa to považovať za parafrázovanie úryvku z modlitby Pánovej „Buď vôľa Tvoja“. Uvedomil som si, že aj ja, aj keď dôverujem Pánovi, predsa chcem, aby sa veci v živote uberali podľa mojich predstáv, a keď

sa to náhodou tak nedeje, často som nevrlý, hundrem si a vyčítam Pánovi, prečo sa muselo stať práve toto. Obdobne aj pri príprave tábora sme málo Pánovi dôverovali a chceli sme mať tábor podľa našich predstáv, s množstvom mladých ľudí od nás zo zboru. Ale Pán pre nás pripravil niečo iné, chcel, aby sme prežili úzke spoločenstvo medzi sebou na chválach, modlitbách rozhovoroch, mali viac času na budovanie našich vzťahov, šli viac do hĺbky vo vzťahu s Ním. Mysleli sme, že sme pripravení slúžiť, ale to bol omyl a túto našu predstavu Pán musel, aj keď pre nás zo začiatku bolestivo, zmeniť. Pán priviedol do tábora práve tých ľudí, ktorí tam mali byť. Niektorí potrebovali povzbudenie na ceste viery, iní prežívali útlm a potrebovali znova „nakopnúť“, niektorí zasa zápasili so závislosťami a nevedeli sa ich zbaviť.

Bolo úžasné vidieť, ako sa Pán dotýkal ľudí v tábore a ako hovoril do ich situácií, posilňoval, potešoval, dával nové odhodlanie a opätovne prebúdzať to, čo sa zdalo už dávno mŕtve. Podľa vyjadrenia niektorých, toto bol doteraz najlepší tábor. Pánovi vďaka! A tak, povzbudení touto skúsenosťou vo viere, chceme sa aj naďalej v našich modlitbách prihovárať k nášmu nebeskému Otcovi a ako Jeho deti vravieť: Pane prekvap ma! ■

Láskou Božou i ľudskou prežiaraná sobota

Láska Božia k nám bola hlavnou témou seniorátneho stretnutia Modlitebného spoločenstva Tatranského seniorátu v sobotu 4. júla 2009 v Kežmarku. Spoločne sme sa zamýšľali nad témou Božej lásky podľa Biblie, spievali sme o láske, v modlitbách ďakovali ale aj vyznávali ako Boh naše modlitby vypočúva a z lásky k nám aj v našich životoch koná. Boli sme takto povzbudení k väčšej horlivosti v modlitbách.

Po krátkej prestávke sme sa spolu s ďalšími sestrami a bratmi nášho i iných cirkevných zborov zúčastnili premiérového predstavenia opery „Šavol“ v drevenom artikulárnom kostole v Kežmarku. Dej opery bol prierezom hlavných udalostí v živote apoštola Pavla. Súčasťou deja bola i osoba diabla, s ktorým apoštol Pavol zvädzal neustály boj. Kontrastnú líniu opery vytvárali osudy Jána, Pavlovho pomocníka a jeho dievčaťa Salomé. Skladateľ Vítazoslav Kubička operu našťudoval so Štátnou filharmóniou Košice v réžii Jána Babiaka. Dej opery, po rade dramatických udalostí, vyústil do Šavlovej piesne ná-

deje. Prítomní ocenili myšlienku našťudovať tento príbeh, ako aj výkony hercov a orchestra.

Nedeľa pokánia

Nedeľné služby Božie počas letných mesiacov boli spestrené tým, že prítomným výkladom Božieho slova slúžili viacerí kazatelia. Tak to bolo aj 10. nedeľu po svätej Trojici, keď sme si kázeň Božieho slova vypočuli od bratislavského brata farára Martina Šefranka. V kázni na text Iz 29,13 zdôraznil, že má zmysel poznávať dejiny a učiť sa z nich. Napríklad Izrael mal žiť podľa Hospodinovej vôle. Ale vieru zamenili za obyčaje a preto v texte čítame: „... tento ľud sa mi približuje svojimi ústami a perami ma ctí, ale jeho srdce sa vzdaluje odo mňa...“ Tak, ako pre Izraelcov aj pre nás platí výzva rozísť sa so všetkou nepoctivosťou. Pán Ježiš chce, aby sme dbali o duchovný rast, o lásku k iným. Aby sme lásku nepreukazovali len slovami, ale srdcom. Ježiš plakal nad Jeruzalemom a aj my dnes plačme nad tým, čím sme sklamali. Nech sú naše slzy slzami pokánia a potom nech bude viditeľná zmena nášho života, ako to chce Pán Ježiš. ■

HERZLICHEN DANK!

Autor: Zuzana Hybenová

Takto začínajú listy, ktoré dostáva naše Spoločenstvo evanjelických žien

od pracovníkov Misie na Níle z jej riadiaceho centra v Gütli vo Švajčiarsku. Najnovšie sme dostali poďakovanie aj z afrického Sudánu, z kliniky Abu

Rof, kde prišli naše výrobky. Z listu citujem: „Chcem Vám veľmi pekne poďakovať za všetku Vašu námahu a lásku pre ľudí tu v Afrike. Nech Vás Boh bohato požehnáva a naplňa Vaše srdcia radosťou a pokojom. Radosť v Pánovi nech je Vašou silou.“

K tomu, aby sme mohli pre Afriku robiť potrebujeme vlnu a tiež vyradenú posteľnú bielizeň (bielu a svetlú). Preto prosíme o pomoc s týmito materiálmi, ktoré môžete doniesť do farskej kancelárie. Všetkým ochotným darcom vopred ďakujeme. ■

DETI NÁŠHO CIRKEVNÉHO ZBORU

*Autor: Besiedkársky tím
(Eňa, Veronika, Evka a Lucka)*

Po letných prázdninách sa naše deti opäť vracajú do svojich škôl, medzi svojich kamarátov, do svojej triedy a lavice. Stanú sa opäť na určitý čas žiakmi, ktorí majú pred sebou svoje ciele, úspechy aj malé pády. Po dvoch mesiacoch oddychu sú vítané nielen v ich školách ale aj v našom zbore, medzi bratmi a sestrami a najmä na detskej besiedke. Besiedkársky tím si pre deti opäť pripravil mnoho zaujímavých biblických tém, ktoré sú venované práve ich vekovej kategórii, hry, piesne, workshopy, ale hlavne radosť a láskavé prijatie. Tešíme sa z každého dieťaťa, ktoré na naše stretnutie zavíta. Tento rok sme sa rozhodli naše

stretávania trochu ozvláštniť a oživiť, ale to je už prekvapenie :). Každé dieťa má možnosť prísť okúsiť prítomnosť Pána Ježiša, lebo našim základným cieľom je, aby deti vnímali Boha ako svojho Ocka, ako svojho Priateľa a Učiteľa, ktorého nosia vo svojom srdiečku.

Tradične sa stretávame v čase služieb Božích, v predných laviciach nášho chrámu. Po prijatí požehnanja odchádzame spolu do zborovej miestnosti, kde prebieha celý detský program.

Prosíme našich bratov a sestry o úprimné modlitby za túto prácu s deťmi, na ktorej nám skutočne záleží. Dievčatá z besiedky sa už veľmi tešia na každé dieťa. :) ■

Z VEŽE HLAS ZVONA VOLÁ, IDEME DO KOSTOLA

Autor: Katarína Slučiaková

Na našu spolusestru kostolné zvonky nikdy nevolali naprázdno. Z rodičovského domu si priniesla prísne návyky zachovávanie tretieho Božieho prikázania. Obklopenú svojimi deť-

mi sme ju vídali na každých službách Božích sedieť v poslednej lavici, i keď v tej dobe všetky lavice pred ňou boli buď poloprázdne, alebo celkom prázdne. Ale Pán Cirkvi ju našiel aj v tejto lavici a prostredníctvom vtedajšieho zborového farára Mgr. Jána

Pavloviča ju posadil vyššie, do lavice kantorskej. Toto Pánovo oslovenie naša spolusestra prijala nehľadiac na príkorie od zamestnávateľa. Kantorská služba je do značnej miery aj vec verejná, veď kantor, po boku farára, odprevádza aj mŕtvych ku hrobom. Veriaci našu kantorku mali v úcte pre jej hlbokú vieru a lásku k našej evanjelickej cirkvi dokazovanú skutkami. Jej meno spájali s piliermi cirkevného zboru a majú ju v úcte stále, veď pri ostatnej tajnej voľbe presbyterov dostala od veriacich najvyšší počet hlasov. Prečo asi?

„Povedz mi s kým sa priateľíš a ja ti poviem, kto si,“ tak hovorí Ľudová múdrosť. Rozmanitá práca v cirkevnom zbere, či už náhodná, alebo systematická, spojila mňa, našu sestru kantorku, sestru Hanku a Helenku do úzkeho priateľstva. Toto priateľstvo nebolo spojené výlučne len duchovnou oblasťou, ale spájali nás aj radosti aj trpkosti našich detí a tieto radosti a trpkosti boli automaticky rozložené na našu štvoricu. Evanjelickej básnik píše: „...a diamant v hru-

de nezhnije.“ V tomto význame, keď som sa ja pred desiatimi rokmi z práce v zbere v tichosti celkom vytratila, neznamená, že sa duch tohto priateľstva umenšil ...

Vytratila som sa, veď v knihe Kazateľ čítame: „Dvaja sa majú lepšie ako jeden, lebo majú odmenu za svoju námahu. Lebo ak padnú, jeden zdvihne svojho druhu.“ Moja životná postać prináša za posledných desať rokov častejší a zvýšený nápor na moju psychiku. Možno práve preto (neviem), vlámala sa pred dvomi rokmi do mojej mysle neovládateľná trúchivosť, ktorá ma sprevádzala dňom i nocou, doma i na verejnosti. K mojim prosbám, aby sa do mojej mysle vrátila predošlá sloboda a pokoj, Pán Boh naklonil svoje ucho až prostredníctvom služobníka Božieho, zborového farára Dr. Libora Bednára. Priala by som si, aby mi brat farár nezazlieval, že sa opakovane k tomu vraciam, ale spád nevšedného rozviazania toho, čo bolo pred ôsmimi mesiacmi zviazané, prevyšuje môj ľudský rozum... ■

OKTÓBER – MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Zdroj: MoSt 3/2009, časopis MoS ECAV

Iz 46,4 – Ja som až do vašej staroby ten istý, až do šedin vás budem nosiť. Ja som učinil, ja dvíham, ja ponesiem i zachránim.

Niektorým starším ľuďom robí problém vidieť vo svojom živote ešte nejaký zmysel. Týka sa to aj tých, ktorí sú veriaci a patria Pánovi Ježišovi. Pomyslenie, že už za veľa nestojíme, môže nadmerne zatažiť myseľ a viesť ku hlbokej sklúčenosti. Ak sa to týka aj teba, tak ti chcem porozprávať krásny príbeh, ktorý som pred nedávnom

čítal.

Pri dražbe došlo aj na staré husle. Boli trochu poškrabané a zaprášené. Ponuky z obecenstva neboli príliš vysoké. Dražiteľ už chcel poslednú cenu práve odklepnúť, keď sa zo zadných radov zdvihol starší muž a kráčal dopredu. Vzal sláčik a husle do rúk, láskavým pohybom zotrel prach, naladil ich a začal hrať. Diváci a poslucháči sedeli očarení. Potom dražba pokračovala a ponuky rýchlo stúpali. Teraz išla cena do tisícov. Čo vyvolalo to

náhle zvýšenie ceny? Bol to dotyk rúk majstra!

Prečo by sa to nemalo stať aj so mnou a s tebou? Nechceš svoj starý, možno už rozladený a zaprášený život prenechať ruke Majstra? V Jeho ruke získaš novú cenu! Mysli na to! Dokiaľ nás Pán Ježiš necháva na tejto zemi, sleduje s nami svoj cieľ, inak by nás už vzal k sebe. Nechceme sa úplne prenechať Jeho rukám a viac dbať na to, čo má On s nami na mysli a na čo by nás chcel použiť? ■

MODLITBA

Autor: Mária Krajniaková

Pane, Ty si naše útočisko z pokolenia na pokolenie. Naše roky miznú, ale Tvojim rokom nieto konca. Ty zostávaš svätý a milostivý, starostlivý Otec všetkých nás. Ďakujeme, že sme všetci v Tvojich rukách. Pomáhaš nám prekonávať všetky ťažkosti, staros-

ti a v chorobách si Ty náš lekár. Naše telo chradne, ale náš duch sa dvíha ku Tebe, pretože kráčame a približujeme sa do Tvojich večných príbytkov, ktoré nám ako svojim deťom pripravuješ. Upevňuj našu vieru a dôveru v Teba, ktorá nám dáva silu prežívať naše dni z Tvojej milosti pridávané. Vďaka za všetko, Pane. Amen. ■

DOMOV SENIOROV

Autor: Anna Wielandová

Počas mojej návštevy v Lohmare v júni t. r. sa konala slávnostná posviacka domova seniorov, ktorý patrí k Domovu evanjelickej cirkvi vo Wahlscheide. Tento mali možnosť navštíviť pred niekoľkými rokmi aj naši cirkevníci. Slávnostnú posviacku vykonali brat farár Bartha z Wahlscheidu, brat farár Gottke a katolícky kňaz Schmitz z Lohmaru.

Po tomto slávnostnom akte sme mali možnosť prezrieť si celé zariadenie. Je to bezbariérová prízemná budova s jedno- a dvojposteľovými izbami a so sprchovými kútmami. Každá izba má priamy prístup do rozľahlej záhrady. Pozemok poskytlo mesto. Všetko je veľmi účelné, ale pritom pekné. Polohovateľné postele vyzerajú počas dňa ako moderný gauč, na sedenie sú pripravené pohodlné kreslá, skrine sú vstavané a klienti môžu použiť-

vať aj vlastný nábytok. Stravu im vozia z Wahlscheidu, ale raňajky si pripravujú sami so sestričkami. Majú fyzioterapeuta aj masérku, s ktorými spoločne cvičia, ale nacvičujú aj spev, ktorý nám taktiež predviedli. Jedna pani vo vestibule predávala v krásne ozdobených pohároch zavaraniny, ktoré pripravili klientky domova. Vôbec, celá budova je krásne vyzdobená, všade sú motívy ruží a jeden kvit – nástenný obraz z látky podobný patchworku – s ružovými motívmi venovali sestry z Frauenhilfe (niečo ako naša diakonia). Zborový autobus vozí nevládných a imobilných do kostola, ale zariadenie je umiestnené v bočnej

ulici, len pár krokov od centra, takže tí pohyblivejší sa môžu kedykoľvek vybrať na prechádzku alebo na nákup.

Domov má kapacitu 24 osôb, ale už teraz majú hotové projekty na rozšírenie do 100 osôb – záleží na záujme a najmä na financiách. O cenách len toľko, že sociálna poisťovňa pripláca cca 1/3, ale na naše pomery/dôchodky je to veľmi drahé. Na záver uvediem aj zaujímavosť: pri kopaní základov objavili franské črepiny a ak budú peniaze, chcú urobiť podzemné múzeum priamo v areáli.

Prialo by som si, aby aj u nás bola možnosť umiestnenia starších ľudí v podobnom cirkevnom zariadení. ■

POZVÁNKA PRE VÁHAJÚCICH

V oznamoch v poslednú augustovú nedeľu brat farár oznámil, že po prázdninách začnú opäť biblické hodiny v zborovej miestnosti vždy vo štvrtok o 18:00 hodine. My, ktorí tam viac-menej pravidelne chodíme, sme sa potešili, že sa zasa budeme schádzať v príjemnej atmosfére, pri nábožných piesňach, modlitbách a veľmi zaujímavých výkladoch, ktoré si brat farár pripravuje veľmi erudovane. Z nich sa dozvedáme vždy veľa zaujímavého, poučného a nového o veciach, o ktorých si veľa razy myslíme, že už od detstva to všetko vieme.

Môžu len ľutovať všetci tí, ktorí ešte na takomto štúdiu Biblie neboli, a ktorí si možno myslia: čo tam budem? veď ani neviem ako to chodí! a načo? a vôbec ma to nezaujíma! Odporú-

čam to však skúsiť a zažiť, veď miesto ešte je a pozvanie platí pre všetkých – veľkých i malých, starších i mladších! Dobro urobí, kto si prinesie Bibliu, hodí sa aj zošit na poznámky (aby ste sa k Písmu a výkladu mohli vracieť), ale najmä si treba doniesť otvorené, vnímavé srdce... Som presvedčená, že budete odchádzať obohatení. Po výklade sa ešte rozprávame o tom čo sme počuli, ale aj o všetkom, čo nás zaujíma a potom si ešte medzi sebou máme toľko čo povedať, že čas ubehne ako voda a my sme prežili krásny večer ...

Veľmi si želim, aby nás chodilo oveľa viac ako to bolo doteraz a aby sme čím viacerí prežívali požehnané chvíle pri Božom slove.

Z knihy - Úvod do knihy žalmov, str.116-117.

1. Čítajme žalmy ako Božie slovo pre mňa „tu a teraz“. Boh sa nám chce prihovoriť vo svojom slove, aby sme sa otvorili Jeho milosti.

2. Čítajme ich pozorne. Možno sa toto pravidlo bude zdať zvláštne, ale pravdou je, že často nemyslíme na to, čo sa modlíme alebo čítame v Božom slove. Pre lepšie pochopenie jednotlivých výrazov je vhodné mať pri sebe rôzne preklady.

3. Vnímajme krásu slov, malebnosť použitých obrazov a ich význam. Sledujme rytmus a rým. Čítajme text so zdravou predstavivosťou.

4. Hľadajme v žalmoch centrálnu – kľúčové slová a výrazy. Podčiarkujme si ich alebo zapamätajme. Všimnime si, či niektoré slovo nie je zvláštné niektorým prídavným menom alebo zámenom napríklad: „Meno – Tvoje sväté meno“; „nebo – tvoje je nebo“ atď.

5. Čítajme žalmy a hľadajme podobné miesta v iných častiach Biblie. Napríklad Ž 8,5: „Čože je človek, že naň pamätáš, a syn človeka, že sa ho ujímaš?“ pripomína knihu Jába 7,17: „Čože je človek, že si ho tak všímaš, že mávaš toľkú starosť o neho?“ Preto je potrebné pravidelne čítať Bibliu, aby sme si vybudovali blízke poznanie biblických textov.

6. Čítajme žalmy s ohľadom na cirkevný rok, sviatky a podľa návodu duchovných spisovateľov. Je potrebné povedať, že veriaci si často pri službách Božích nepamätajú žalm, nevnímajú jeho slová. Žalmy sú taktiež Božie slovo!

7. Čítajme komentáre k žalmom. Tie nám pomôžu lepšie porozumieť pôvodnému, u textu, významu neznámych výrazov a obrazov, vtedajší život, zvyky, sociálne a náboženské praktiky a pod. ■

PAMIATKA REFORMÁCIE

Jaroslav Kopčok, zb. farár, Hložany - Srbsko

Nebolo by správne, ak by sme v deň Pamiatky reformácie len spomínali na to, čo už dávno bolo. Je veľmi potrebné vracieť sa do minulosti, spomínať na reformáciu, ale nie tak, akoby to už s nami, evanjelikmi 21. storočia, ne-

malo nič spoločné. Reformačné myšlienky v žiadnom prípade nesmieme zakonzervovať do doby spred 500 rokov. Odkaz reformácie je aj dnes aktuálny, pretože vychádza z Božieho slova, ktoré svoju aktuálnosť nikdy nestratí. Preto nie inak, ale práve slovom Božím chceme sa nechať osloviť aj v tento pamätný a významný deň

pamiatky reformácie.

„Veď ja sa nehanbím za evanjelium (Kristovo): lebo mocou Božou je ono na spasenie každému veriacemu, najprv Židovi, a aj Grékovi“. Apoštol Pavol napísal tieto slová kresťanom, cirkevnému zboru v Ríme. Rím bol vo vtedajšom svete najznámejším centrom vzdelanosti a kultúry. Tam bola skoncentrovaná všetka vzdelanosť a filozofia tej doby. Sotva si dokážeme uvedomiť akú odvahu to vyžadovalo, také niečo do Ríma napísať a ešte väčšiu prakticky to ukázať. Pre apoštola to však problém nebol. On si bol vedomý, že povedľa všetkej múdrosti, ktorú svet objavil, je Kristovo evanjelium niečo, čo tú múdrosť vysoko prevyšuje. V liste Kolosenským 2:3 napísal, že v Kristovi „sú skryté všetky poklady múdrosti a poznania“. Preto smelo mohol tvrdiť, že pred kultúrnou a filozofickou elitou Ríma sa s Kristovým evanjeliom nebude hanbiť. Na základe knihy Skutkov apoštolov a mnohých ďalších Pavlových listov my vidíme, že apoštol nebol silný len v reči, ale skutočne životom ukázal, že sa za Kristovo evanjelium nehanbí. Veď bol preň ochotný položiť aj vlastný život.

Aby človek menom Pavol toto dokázal, musel mať osobnú skúsenosť s evanjeliom. Všetko sa začalo tým, keď ho Pán Ježiš zastavil na ceste do Damasku. kde Pán Ježiš z najzarytejšieho nepriateľa kresťanov urobil svojou mocou najhorlivejšieho misiónára pohanov. Evanjelium znamenalo dôkladnú premenu jeho života. V liste Filipským 3:8 napísal: „pokla-

dám všetko za stratu pre nekonečne vzácne poznanie Ježiša Krista, svojho Pána, pre ktorého som všetko stratil a všetko pokladám za smeti, aby som Krista získal“.

Pavol bol presvedčený, že to isté evanjelium, ktoré zmenilo jeho, môže premeniť každého človeka. Apoštol Pavol sa nehanbil za Pána Ježiša Krista! Kresťania v ťažkej dobe prenasledovania sa nehanbili! Martin Luther sa nehanbil vyniesť na svetlo pravdu evanjelia, ktoré bolo zakryté bludmi vtedajšej cirkvi! My sme tu dnes len preto, lebo niekedy sa niekto nehanbil za evanjelium. Zodpovednosť je teraz na nás. Žiť evanjelium tak, aby bolo vidno, že sa nehanbíme za nášho Pána, že aj v dnešnom modernom, a pritom morálne skazenom svete sme si vedomí, že to, čo máme v Pánovi Ježišovi sa nedá porovnať s ničím. Len evanjelium zostáva mocou Božou, ktorá pretvára človeka.

Je pravda, že Luther nevymyslel nič nové. To, čo on učil a obhajoval za každú cenu, bolo už dávno napísané v Biblii. Problém bol, že si to nikto nevšimol a tí, čo si to všimli, nemali odvahy, aby veci menili. Ani Luther neurobil reformáciu sám od seba. Luther sa nechal premeniť evanjeliom Kristovým a tým mocným Slovom sa zmenil aj svet. Luthera reformoval Pán Boh cez spoznanie pravdy Písma Svätého, pravdy o Bohu, hriechu a odpustení. Pán Ježiš mu otvoril oči, ako to urobil slepému od narodenia.

A nielen oči, ale zmenil jeho srdce, myseľ, a dal mu odvahu, smelosť stať zoči-voči moci a nepravde nehľadiac

na prevahu väčšiny.

Problém vtedajšieho sveta nebol, že by ľudia boli neveriaci. Nie, ľudia stredoveku boli veľmi pobožní, lenže nevedeli aký Pán Boh je. Nepoznali Božie slovo a preto za ich vierou stáli bludy a povery. Aj my si musíme uvedomiť, že nestačí iba viera sama. Viera musí byť spojená s pravdou. Viera musí byť hlboko zakorenená v Božom slove. Inak bude len bludom a poverou. Reformácia nám umožnila spoznávať Pána Boha cez Písmo Sväté, v ktorom nachádzame evanjelium – moc Božiu na spasenie. Nezabúdajme na prameň viery – Bibliu, inak skončíme v bludárstve a budeme veriť v hocčo a najmenej v Boha Krista na ktorého nám ukázala reformácia.

Dnes sa pýtam sám seba i vás, potrebujeme ešte reformáciu? Potrebujeme sa niečo zreformovať, opraviť v cirkvi, v spoločnosti, v rodine? Všade tam, kde sa slovo Božie nedostáva k moci, kde je ono pokrivené alebo kde úplne chýba, všade tam potrebujeme reformáciu aj dnes. Byť dnes evanjeliom neznamená len 31. októbra zapomínať na odvahu Luthera, ale byť smelým a nehanbiť sa aj dnes vystúpiť za nápravu vecí. Mať odvahu a múdro zhodnotiť to, čo sa deje okolo nás, a to nielen v cirkvi, ale aj v spoločnosti a v rodine. Aj dnes nám Pán cirkvi nastavuje zrkadlo evanjelia, aby sme v ňom porovnávali ako veríme a žijeme. Aj dnes nás On túži premeniť evanjeliom a cez nás svojim mocným slovom svet okolo nás. Svätiť Pamiatku reformácie znamená uvedomiť si zodpovednosť za svoju cirkev, spo-

ločnosť, rodinu. Luther žil zodpovedne, preto nesedel, ale konal. Formoval cirkev a spoločnosť evanjeliom Kristovým. A to je niečo, čo potrebujeme aj my dnes. Formovať človeka – už od narodenia. Hriešnu prirodzenosť pretvárať Kristovým evanjeliom, ktoré je jedinou mocou, ktorá to dokáže. Ak to prestaneme robiť, márna je naša viera, naše cirkevnictvo bude len trápne divadielko.

Obdivujem Luthera preto, lebo sa dokázal postaviť proti dobre rozbehnutému biznisu vtedajšej cirkvi. Obdivujem ho preto, lebo nezostal niekde v kúte nadávať na okolnosti v zmysle, „čo ja sám zmôžem – nič!“. Obdivujem ho, lebo nebral ohľad na seba, ale na Kristovu vec. Tiež preto, lebo mal rád hudbu, písal duchovné piesne a tým formoval všetkých, ktorí spievali nové kresťanské duchovné piesne. Obdivujem jeho výklady Písma, všetky vieroučné články, tú obrovskú energiu, ktorú vkladal, aby vyniesol na svetlo Kristovo evanjelium. Taktiež ho obdivujem preto, lebo mal svoje chyby a nie je pre nás svätcom, ale zostáva človekom, ktorý po celý čas potreboval Krista. No viem, že Luther by nestál o náš obdiv. Keď sa mu v jeho dobe dostávalo neprímernej pozornosti, hovoril: „nech zomrie Luther a nech žije Kristus“.

Preto v deň Pamiatky reformácie obdivujme v prvom rade Pána Ježiša Krista. Obdivujme Jeho nesebeckú lásku, ktorú nám preukázal, keď zomrel za naše hriechy namiesto nás. Obdivujme Jeho život, ktorý hodno nasledovať. Obdivujme cirkev, ktorá

je Jeho telom, kde sa zvestuje evanjelium ako moc Božia na spasenie každému veriacemu. Vďaka Pánu Bohu za všetkých verných svedkov evanjelia! Ďakujeme mu za dielo reformácie a prosíme Ho, aby nám dával odvahu stať v zjavenej nám pravde a nebať sa a nehanbiť za ňu. Amen.

Modlitba: Ďakujeme Bože a Otče náš, že nám z Tvojho slova svieta pravda. Pravda, ktorá nás učí poznávať Teba i seba. Sme Ti vďační za slovo evanjelia, dobrú zvesť o spasení v Ježišovi Kristovi. Je v ňom Tvoja moc, ktorá pretvára životy. Formuj nás i na-

šich potomkov svojím slovom, vstúpuj ho do našich srdc a daj nám tú milosť, aby sme sa za Teba nikdy nehanbili. Pomôž nám smelo vyznávať, že Ti prináležíme podľa príkladu apoštolov, reformátorov a všetkých verných svedkov Tvojej pravdy. Chceme byť Tvojím ľudom a stať v zjavenej nám pravde. Prosíme za Tvoju cirkev, aby sa v nej nehlásalo nič iné, len spásne evanjelium. Očisťuj ju aj dnes od všetkých bludov a povier a dopraj jej blaha a skutočného rozkvetu. Skloň sa k nám a buď nám milostivý. Pre Ježiša Krista nášho Pána. Amen. ■

JUBILANTI

September

Kopková Kvetoslava	2.9.
Štefániková Oľga	3.9.
Ilavský Stanislav	5.9.
Hudák Ján	10.9.
Záhoranská Mária	13.9.
Griger Dušan	22.9.
Pabišová Rozália	22.9.
Lučivjanská Lýdia	22.9.
Vallušová Viera	26.9.
Omastová Mária	26.9.

Október

Leštachová Ľubica	7.10.
Hudák Pavol	7.10.
Nitschová Gizela	7.10.
Roško Ladislav	10.10.
Gonos Ondrej	18.10.
Pastrnák Jozef	20.10.
Práznovská Viera	25.10.
Podolská Marianna	31.10.
Chladoň Viktor	31.10.

Vypísané z matrik v mesiacoch júl – august 2009

Sviatosť Krstu svätého prijali: Adam Petlán, Ján Caltík, Martina Jarabáková a Oliver Ebert; **Zosobášení boli:** Ján Caltík a Katarína Mlynarčíková, Daniel Lar Obradors a Ivana Kantorová; **Do večnosti v nádeji na vzkriesenie odišli:** Emília Michalková (68), Božena Berithová (56), Ján Valko (69), Monika Marková (34) a Katarína Slivková (91).

Nová pieseň o rodine (nápev: pieseň č. 231 ES)*

Aké šťastie byť za stolom spolu,
Vrúcne hľadiet blízky do očí,
Porozumieť láskavému slovu,
Ku bratovi s láskou vykročiť!
Tam pohoda sadne za rodný stôl,
V okne budú žiariť muškáty,
Je to vskutku ako potrebná soľ,
Väčšmi ako zlaté dukáty!

Tvoja láska všetkých spája, Bože,
I zakryje množstvo priestupkov,
Človek si však z hriechov nepomôže,
Ani kúpou drahých odpustkov.
Len Ty, Pane, povieš: Dúfaj synu,
dúfaj dcéra, Ja ti odpúšťam!
Zahladil som krvou Tvoju vinu,
Len sa mojej lásky nespúšťaj!

Pri stole je podané žehnanie,
Tam zaznie aj – Vďaka, Bože náš!
Ale darom je aj zmilovanie,
Keď v pokání pred oltár kľakáš.
Bože, popraj, nech rodina spolu
Zaspieva Ti pieseň ďakovnú,
Daj vykročiť vierou ku kostolu,
Tam nájdeme Božiu rodinu.

Vincent Blažko

Čas pravdu nezničí

Je priepasť času od doby
V nej otec Luther tézy pribíjal.
Vyslobodil cirkev z poroby
A Božiu pravdu z Písma odvíjal.

No dávnosť rokov neznačí,
Že silu pravdy odvíjal času prúd.
Čas Božie slovo nezničí,
Na Božiu moc sa nesmie zabudnúť!

Aj Martin Luther uveril,
Že „Hrad prepevný je Pán Boh náš“!
V tom zjavil silu svojej viery,
Nadarmo brojí satanáš.

Dnes chceme počuť Lutherov hlas,
On neochvejne zneje v dejinách!
Tu stojím, nemôžem ináč,
Tak mi milostivý Boh pomáhaj!

Cirkev spravuje Boží Duch,
Je ona nevesta Pánova,
Boh požehná diela našich rúk
Ak ustrážime hradby Siona!

Tak zneje Lutherov odkaz,
Je vzatý z prameňa evanjelia.
Veríme, že ho nezmaže čas
Ľudia sa s chlebom pravdy podelia.

Vincent Blažko

Otázka: Ktorá kapitola je v Biblii najkratšia? Odpoveď: Žalm 117. Otázka: Ktorá kapitola je v Biblii najdlhšia? Odpoveď: Žalm 119. Otázka: Ktorá kapitola sa nachádza v strede Biblie? Odpoveď: Žalm 118. Fakty: máme 594 kapitol pred Žalmom 118 a rovnako 594 kapitol po Žalme 118 a keď zrátame tieto čísla, dostaneme číslo 1188. Otázka: Ktorý verš sa nachádza uprostred Biblie? Odpoveď: Žalm 118:8.

Všimnime si, čo tento verš hovorí o Božej vôli, ktorá má platiť v našom živote. Keď sa ťa nabudúce niekto spýta: čo by Boh odo mňa chcel? a: čo mám robiť, aby som pochopil Božiu vôľu? Pokojne mu môžeš ponúknuť verš zo stredu Biblie - Žalm 118:8: "Lepšie je utiekať sa k Hospodinovi, ako dúfať v človeka."

Ak sa ti to zdá zaujímavé, prijmi to ako Božie upozornenie a modli sa za svojich blízkych i blížnych: "Bože Otče, požehnaj mojim blízkym pri všetkom, čo budú robiť, lebo Ty vieš, že potrebujú Tvoju pomoc. Nech sa ich život naplní Tvojim pokojom, úspechom a mocou, aby hľadali Tvoju blízkosť a uvedomovali si, že Ty na nich vždy myslíš. Amen."

Podobne sa modli i za seba a porozmýšľaj, ako Božia milosť pôsobila doteraz v tvojom živote. Je to preto, že vieš, že Boh ťa miluje. Ak ti niekedy bude ťažko, vždy si spomeň, že viera v Boha nespôsobuje to, že by si bol schopný vyhnúť sa problémom, ale viera ti pomôže nad nimi zvíťaziť! Šťastie v Bohu dosiahneš až keď sa budeš utiekať k Nemu a vzdáš sa kontroly nad svoj budúcnosťou - nech ti v tom žehná sám Boh! ■

POZVANIE

4. októbra 2009 bude slávnosť posviacky obnoveného kostola a zvonice v Strážach, preto Dcérocirkev Poprad-Stráže pozýva všetkých bratov a sestry cirkevného zboru na túto milú slávnosť, ktorá sa bude konať pri príležitosti 225. výročia postavenia kostola; akt posviacky vykoná brat senior Tatranského seniorátu Mgr. Ján Matis a slávnostným kazateľom bude dôstojný brat biskup VD Mgr. Slavomír Sabol.

POZÝVAME NA PRAVIDELNÉ STRETNUTIA:

konfirmandi – každý utorok, 1. roč. o 15:00 h a 2. roč. o 16:30 h

spevokol – každú stredu o 17:00 h

modlitebné spoločenstvo – každý štvrtok o 17:00 h

biblická hodina – každý štvrtok o 18:00 h

mládež – každý piatok o 18:00 h

detská besiedka – každú nedeľu počas Služieb Božích

Autor: Jolana Janičkárová a Soňa Slahová

Možno si niektorí čitatelia Evanjelického posla ešte pamätajú článok o putovaní za Slovákami do Austrálie. Článok plný vďaky a obdivu k dolnozemským Slovákom, žijúcim v Melbourne a patriacim do evanjelického cirkevného zboru Krista Pána v Lavertone. Uplynuli dva roky od návštevy Lavertonu, ale obrazy života tohto cirkevného zboru a slovenskej komunity v Melbourne ostávajú hlboko vryté v srdciach účastníkov zájazdu a stali sa inšpiráciou k návšteve a poznávaniu ďalších dolnozemských Slovákov, tentoraz v ich vlasti Vojvodine v Srbsku.

Od myšlienky k jej realizácii viedla krátka a rýchla cesta. Tamtamy medzi priateľmi dolnozemských Slovákov pracujú rýchle a spoľahlivo a v priebehu jedného týždňa sme mali plný autobus záujemcov o zájazd do Vojvodiny. Naším cieľom bola najznámejšia báčska dedina Báčsky Petrovec a Slovenské národné slávnosti, ktoré sa v ňom konajú každý rok v prvý augustový víkend.

A tak 6. augusta 2009 sa 45 členov z rôznych cirkevných zborov z celého Slovenska začalo schádzať na autobusovej stanici vo Zvolene. „Starí známi“ z návštevy Austrálie sa srdečne vítali a zaplnili pripravený autobus. Zájazd nebol organizovaný žiadnou cestovnou kanceláriou, ale dobrovoľníkmi z radov účastníkov, ktorí si rozde-

lili obsahovú, organizačnú i duchovnú stránku zájazdu.

Modlitbou sme poprosili Otca nebeského o ochranu počas našej cesty na Dolnú zem i o požehnanie našich zámerov. Mali sme so sebou spevníček nábožných aj ľudových piesní, dvoch harmonikárov, a tak cesta ubiehala rýchlo a v autobuse panovala dobrá atmosféra a pohoda. Cestu južným Slovenskom a Maďarskom využila vedúca a súčasne iniciátorka zájazdu na oboznámenie účastníkov s programom zájazdu, s históriou osídľovania Vojvodiny i s jej súčasným administratívnym členením.

Vojvodina je historické územie na severe Srbska a jej celý názov je Autonómna pokrajina Vojvodina. Jej hlavným a súčasne najväčším mestom je Nový Sad. Národnostne je veľmi rozmanitá a podľa početnosti zastúpenia jednotlivých národností má 6 úradných jazykov: srbský, maďarský, slovenský, rumunský, chorvátsky a rusínsky. Slováci sú tretou najpočetnejšou národnosťou vo Vojvodine. V mnohých vojvodinských obciach tvoria absolútnu prevahu, napríklad v Padine, ktorá sa považuje za najslovenskejšiu vojvodinskú obec. Celkovo žije vo Vojvodine okolo 57 000 Slovákov, čo predstavuje 2,8% z jej obyvateľstva. Vojvodina sa delí na 3 časti: Báčka, Banát a Srijem. Kultúrne centrum v Báčke je Báčsky Petrovec, v Banáte Kovačica a v Srijeme Stará Pazova.

Začiatky sťahovania Slovákov na Dolnú zem siahajú až do 2. polovice

17. storočia. Sťahovanie súviselo s turckou okupáciou, zemepanským útlakom a vykorisťovaním poddaného ľudu, s hladom po pôde na Dolnej zemi a neskôr, v čase silnej rekatolizácie, aj s túžbou po slobodnom vyznávaní evanjelickej viery, o čom svedčí prevaha evanjelického obyvateľstva vo vojvodinských slovenských obciach.

Mnohé južné oblasti vtedajšieho Rakúsko-Uhorska ostali po vyhnaní Turkov takmer vyľudnené a bolo ich treba znovu osídliť. Cisár Leopold vydal v roku 1701 nariadenie, podľa ktorého noví osídlenci južných krajov budú oslobodení od daní tri roky a môžu si vziať toľko pôdy, koľko sú schopní obrobiť. Pre chudobných poddaných to bola lákavá ponuka a tak sa vydali prvé roje slovenských kolonistov na juh. Najskôr osídľovali Peštiansku stolicu, neskôr Békešsku a napokon sa začali sťahovať aj do Vojvodiny a začali vytvárať dediny v Báčke, Banáte a Srieme.

Prvé slovenské rodiny privedol do Báčky Matej Čáni z Málnica neďaleko Lučenca, preto aj prví kolonisti pochádzali prevažne z Novohradskej a Hontianskej stolice.

Banát a Sriem sa začali zaplňovať slovenským obyvateľstvom až v druhej kolonizácii. V Kovačici dostali prví slovenskí kolonisti nielen pozemok a množstvo pôdy, ale boli oslobodení od platenia daní po dobu 10 rokov. Prví slovenskí osadníci Starej Pazovy boli evanjelici zo Selenče, ktorých odtiaľ vyhnal aj s evanjelickým kazateľom katolícky arcibiskup. Ďalšie sriemske osady sa začali za-

plňovať, keď už pôda v Báčke nestačila uživiť premnožené obyvateľstvo.

Slovenskí presídlenci vo Vojvodine si od začiatku ťažko získavali chlebič každodenný. Najhoršie sa mali tí, ktorí sa usadili na zemepanských majetkoch, trochu lepšie tí, ktorí boli na majetku kráľovskej komory a najlepšie tí, ktorí žili na území Vojenskej hranice, pretože aj keď tvrdo pracovali, dostávali od nej za vojenské zásluhy dostatok pôdy a Slovákov tej doby charakterizovala veľká túžba po pôde.

Po zrušení Vojenskej hranice v roku 1871 pocítili aj vojvodinskí Slováci tlak maďarizácie. Tu sa pozitívne prejavilo ich dobré spolunažívanie so Srbmi, lebo spoločne odolávali maďarizácii a aj v časoch tvrdej maďarizácie dokázali presadiť do uhorského snemu slovenského poslanca Viliama Paulínyho-Tótha za národnostne zmiešaný obvod v Kulpíne. V roku 1872 odkázali Petrovčania na stránkach Národných novín maďarskej vláde: „Čím viac nám budú nadávať do panslávov a vlastizradcov, tým viac budeme poslúchať Viliama Paulínyho-Tótha.“ Slovenské povedomie vo vojvodinských Slovákoch budovali aj ďalší významní slovenskí dejatelia, ktorí tu kratšie či dlhšie pôsobili, napr. Janko Král, Pavol Jozef Šafárik, Ján Čajak st. a Ján Čajak ml., Milan Hodža.

Po rozpade Rakúsko-Uhorska vzniklo Kráľovstvo Srbov, Chorvátov a Slovincov. Slováci vo Vojvodine ostali odtrhnutí od svojej vlasti. Žili tam už príliš dlho na to, aby sa znovu sťahovali do starej vlasti, preto na zasadnutí Národnej skupštiny 17. novembra 1918 slovenská delegácia v mene

všetkých vojvodinských Slovákov vyhlásila dobrovoľné pripojenie sa ku kráľovstvu Srbov, Chorvátov a Slovincov, čo Skupština prijala búrlivým potleskom a volaním na slávu Slovákov. Slováci ostali teda v národnostne zmiešanej Vojvodine. Vytvorila sa potreba vzdelávať sa v materinskom jazyku nielen na základných školách, ale aj na vyšších stupňoch, preto si v roku 1919 v Petrovci otvorili prvé slovenské gymnázium, knihtlačiareň a založili Maticu slovenskú, ktorá hneď v prvom roku zorganizovala Slovenské národné slávnosti. V obciach sa zakladali rôzne spolky, divadelné krúžky, organizovali sa festivaly a prehliadky novovzniknutých folklórnych speváckych a tanečných súborov a vo výtvarnom umení sa objavil nový fenomén – Kovačické insitné maliarstvo.

Koncom 60-tych rokov 20. storočia dochádza k ďalšiemu vystaňovallectvu dolnozemskej Slovákov do USA a Austrálie. Ide už o vystaňovallectvo vystaňovalcov, a tak sa vytvoril pojem troch vlastí: Slovensko – Vojvodina – Austrália. Tento pojem je zvlášť výrazný najmä v slovenskej komunite v Melbourne.

Slováci vo Vojvodine sa považujú za živú ratolesť. Zo všetkých zahraničných Slovákov si najlepšie udržuujú slovenské národné povedomie, reč a charakteristické slovenské črty. V ich radoch vznikajú v materinskom jazyku literárne diela, učebnice, noviny, časopisy, vedecké štúdie, najmä v oblasti literárnej histórie, majú rozhlasové i televízne vysielanie v slovenskom jazyku, slovenské základné i stredné školy, na filozofickej fakul-

te v Novom Sade je od roku 1968 katedra slovenského jazyka a literatúry a v evanjelických chrámoch vo všetkých slovenských obciach sú slovenskí kazatelia, ktorí študujú na Bohosloveckej fakulte v Bratislave.

Vyzbrojení týmito základnými informáciami o Vojvodine sme vstúpili na srbské územie a rovinatou krajinou, ktorej dominujú kukuričné polia, sme o necelé dve hodiny dosiahli cieľ nášho putovania, Báčsky Petrovec. Širokými dedinskými ulicami, plnými zelene a pestrofarebných domov s priedomiami vysadenými kvetmi, sme sa dostali k umelo vytvorenej riečke Begej, ktorú po oboch stranách lemujú ulice a rady domov. V rade domov sa vyníma pomerne veľká, na bielo vymaľovaná prízemná budova s modrými okennými rámami a s názvom AHOJ. Je to etnografický dom, plný ľudového nábytku, náčinia, kuchynského náradia, výšiviek, obrusov, ľudovej keramiky a lákavých suvenírov s petrovskými motívmi. „Etnodom Ahojka“, ako ho nazývajú Petrovčania, bol zriadený pani Ljuboslavou Štrbovou, ktorá je riaditeľkou Turistickej organizácie v Báčskom Petrovci a úspešne rozbieha agroturistiku v Petrovci a na okolí. Pred Ahojkou nás už so širokým úsmevom na tvári čakala pani Svetluška Hlaváčová, šéfredaktorka mládežníckeho časopisu Vzlet a s fotoaparátom v rukách jej manžel Ján Hlaváč, šéfredaktor rodinného časopisu Rovina, ktorý na pokračovanie uverejňoval našu reportáž o putovaní za Slovákami do Austrálie. Spolu s nimi nás prišla privítať aj pani riaditeľka Turistickej organizácie Ljub-

ka Štrbová a jej pomocníčky v etnodome a v pozadí trpezlivo a skromne postávali pri svojich autách otcovia rodín, ktoré nám poskytli prístrešok počas nasledujúcich 4 dní. Aj keď ubytovanie v rodinách bolo platené, naši hostitelia nezapreli v sebe príslovečnú slovenskú srdečnosť a pohostinnosť a v Ahojke nás čakalo typické slovanské privítanie: štamperlík domácej a čerstvé pečivo.

Po srdečnom zvítaní sme sa roztratil v početných petrovských uliciach, aby sme sa o chvíľu stretli znovu v Galérii pri jaslách na vernisáži obrazov insitného maliara z Kovačice Jána Žolnaja. Prečo ten názov galérie? Z jednoduchého dôvodu. Galéria je bývalá maštala sedliackeho domu rodičov spisovateľa a novinára PhDr. Jána Dorču. V čistej maštálke na bielych stenách sú pre návštevníkov vystavené obrazy insitného umelca Jána Žolnaja. Obrazy oživujú v insitnom duchu spomienky na minulosť umelcovho rodiska, na dedinskú architektúru, ľudové kroje, prácu a obyčaje dedinského ľudu. Olejomalby hýria farbami a vanie z nich optimizmus a pozitívne emócie. Figurálne kompozície sú umiestnené v rovinnej krajinke vedľa charakteristických domcov s barokovými štítmi. Najčastejším motívom je zber ovocia, ale zaujímavý je aj cyklus obrazov dedinských pijanov v neobvyklých polohách. Obrazy svojím obsahom korešpondujú s prostredím, v ktorom sú vystavované. Idylický sedliacky dvorec krytý miestami strieškou, uvitou zo strapcov hrozna, latkový plot, poľnohospodárske náčinie rozmiestnené vhodne po dvore. Vernisáž otvo-

ril majiteľ galérie Ján Dorča a umelcovo dielo zhodnotil v krátkom prejave ďalší významný vojvodinský novinár a kultúrny činiteľ Vladimír Valentík. Nasledoval kultúrny program a potom už hostia mohli vstúpiť nízkymi dvercami do improvizovanej galérie a nechať sa unášať svojráznym umelcovým videním minulosti Kovačice.

Nasledujúci deň nás zobúdza spev kohútov, aby sme vychutnali slnkom zaliaty Petrovec, oživujúci ruchom slávností. Náhlili sme sa k Ahojke, ktorá sa stala miestom nášho ranného i večerného stretávania. V budove Matice slovenskej prebiehala síce vernisáž 5. medzinárodnej filatelickej výstavy a po nej vernisáž numizmatickej výstavy, ale naše kroky viedli v tento deň do svetoznámej Kovačice a Padiny v Južnom Banáte.

Našou prvou zastávkou bola Padina – dedina výnimočná dvoma odlišnými spôsobmi. Jednak tým, že Slováci v nej tvoria 99 % obyvateľstva a to z nej urobilo najslovenskejšiu vojvodinskú obec a jednak svojou polohou. Padina sa totiž nachádza v tej časti Južného Banátu, kde dominuje pre Európu zriedkavý útvar – púšť. Volajú ju Deliblatská piesočina a utvoril ju vietor zvaný košava. Košava po stáročia plnil svoje mechy až kdesi v širokej ruskej stepi a obchádzajúc Karpaty, nanášal drobné zrnká piesku na banátsku zem. A piesok je aj pri malom vánku v ustavičnom pohybe. Preto bol tento kraj neútešný a ťažký pre život. Človek ho dlho obchádzal, ale napokon sa aj v tejto púšti vytvorili 3 dediny a jednou z nich bola Padina.

Veliteľstvo Vojenskej hranice sa rozhodlo v roku 1804 zaľudniť Padinu slovenským obyvateľstvom. Asi 8 km na východ od Kovačice, na mieste, kde sa nachádza pomerne hlboká a široká dolina, dali vojenské vrchnosti habsburskej monarchie postaviť novú osadu. Vymerali 83 pozemkov na stavbu domov a pozemok na faru a obecný dom. Na pozemkoch postavili nabíjané domčeky pokryté trstinou a vykopali hlbokú studňu. V roku 1806 prišlo do Padiny prvých 80 rodín z Novohradskej, Peštianskej a Gemerskej stolice. V tom istom roku si Padinčania postavili školu aj modlitebnicu a pozvali prvého učiteľa. V nasledujúcich rokoch prichádzali ďalšie a ďalšie húfy kolonistov a Padina zápala s nedostatkom vody. Jediná studňa nestačila. Padinčania chodili na vozoch po vodu do neďalekej Kovačice, kým im vojenské veliteľstvo nedalo vykopať ďalších 5 studní. Dedina sa rozrastala a dnes má už vyše 6000 obyvateľov.

V histórii padinského cirkevného zboru sa od roku 1806 do roku 1982 vystriedalo 10 kazateľov. Od roku 1982 vykonáva kňazskú službu v tomto zbore padinský rodák Ján Cicka. Zbor má 4200 členov a vydáva časopis Padinské zvony. Pri príležitosti 200. výročia založenia obce a vzniku cirkevného zboru si Padinčania generálne opravili chrám a otvorili etnografický dom vybavený dobovým zariadením z darov padinských rodín. Naše prvé kroky viedli do chrámu, kde nás privítal a s históriou obce i cirkevného zboru oboznámil pán farár Mgr. Ján Cicka, s ktorým sme sa zoznámili

už v Austrálii pri inštalácii tamojšieho nového kazateľa. Z chrámu Božieho sme sa presunuli do etnodomu, ktorý dýcha rodinným ovzduším. Jednotlivé izby sú vkusne zariadené s vôňou čistoty, nostalgie a krásy. Kuchynka akoby čakala na kuchárku. Na stole leží Kniha dojmov, do ktorej napísal pán farár Cicka v októbri 2006 tieto slová: Dvestoročnej Padine! S vďakou Pánu Bohu, že nám ju dal a že sme si zachovali vieru a reč našich predkov a s prosbou o ochranu nás aj našich potomkov v budúcnosti. Vám, drahí naši synovia a dcéry, do daru nechávame tento dom. Nech Vám pripomína, že tu žili ľudia, ktorí mysleli na Vás. Ľudia - Vaši otcovia a matky, ktorí prišli potiaľto vďaka viere v Trojjediného Boha. Prijmite vďačne od nás do dedičstva tento dar viery. Nezapúdajte na svoju duchovnú matku - evanjelic-kú cirkev, ktorá aj Vám chce byť dobrou matkou. Veľa námahy, obetavosti, ale nadovšetko lásky je zabudované do dvestoročnej stavby Padiny. Je to stavba, ktorá môže a má rásť. Hlavne smerom hore. Vierou vedení, láskou živení a nádejou posilňovaní stavajte našu milú Padinu aj ďalej! Nech Vám je v tom na pomoci Trojjediný Boh Otec, Syn i Duch Svätý! Poslednou zastávkou v Padine bola storočná studňa, ktorá je ešte funkčná. K tejto studni prichádzali ľudia na koňoch a vo veľkých sudoch odvážali vodu na vozoch domov. ■

Pokračovanie v ďalšom čísle

SEPTEMBER

3.	Št. 18.00	-	Poprad, biblická hodina
6.	Ne. 09.00	-	Poprad, začiatok školského roka
	10.30	-	Stráže, začiatok školského roka
10.	Št. 18.00	-	Poprad, biblická hodina
13.	Ne. 09.00	-	Poprad, 14. nedeľa po Svätej Trojici
	10.00	-	Poprad, sviatosť Večere Pánovej
17.	Št. 18.00	-	Poprad, biblická hodina
20.	Ne. 09.00	-	Poprad, 15. nedeľa po Svätej Trojici
24.	Št. 15.00	-	DD Xenón, biblická hodina
	18.00	-	Poprad, biblická hodina
27.	Ne. 09.00	-	Poprad, 16. nedeľa po Svätej Trojici
	10.30	-	Spišská Sobota, 16. nedeľa po Svätej Trojici
30.	St. 15.00	-	DD na Komenského ulici, biblická hodina

OKTÓBER

1.	Št. 18.00	-	Poprad, biblická hodina
4.	Ne. 09.00	-	Poprad, 17. nedeľa po Svätej Trojici
	10.30	-	Stráže, posviacka obnoveného kostola a zvonice
8.	Št. 18.00	-	Poprad, biblická hodina
11.	Ne. 09.00	-	Poprad, 18. nedeľa po Svätej Trojici
	10.00	-	Poprad, sviatosť Večere Pánovej
15.	Št. 18.00	-	Poprad, biblická hodina
18.	Ne. 09.00	-	Poprad, 19. nedeľa po Svätej Trojici
			poďakovanie za úrodu
22.	Št. 18.00	-	Poprad, biblická hodina
25.	Ne. 09.00	-	Poprad, 20. nedeľa po Svätej Trojici
	10.30	-	Spišská Sobota, 20. nedeľa po Svätej Trojici
28.	St. 15.00	-	DD na Komenského ulici, biblická hodina
29.	Št. 15.00	-	DD Xenón, biblická hodina
31.	So. 16.30	-	Spišská Sobota, Pamiatka reformácie
	18.00	-	Poprad, Pamiatka reformácie

NOVEMBER

1.	Ne. 09.00	-	Poprad, Pamiatka zosnulých
	10.30	-	Stráže, Pamiatka zosnulých
5.	Št. 18.00	-	Poprad, biblická hodina